

УДК 336.2:339.544

Передрій О. І.,

o.peredriy@lntu.edu.ua, ORCID ID: 0000-0002-5464-2020,

Researcher ID U-8378-2017,

к.т.н., доц., доцент кафедри товарознавства та експертизи в митній справі,

Луцький національний технічний університет, м. Луцьк

Ємченко І. В.,

irina_vladi@ukr.net, ORCID ID: 0000-0003-3514-7064,

Researcher ID G-2506-2019,

д.т.н., проф., завідувачка кафедри товарознавства та експертизи в митній справі,

Львівський торговельно-економічний університет, м. Львів

ТЕХНІЧНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКСПОРТУ ІГРАШОК У КРАЇНИ ЄС ТА СВІТУ

Анотація. У зв'язку з можливостями виходу вітчизняних виробників на європейські ринки постає питання широкого розгляду процедури технічного регулювання експорту в ці країни та внесення змін у процедуру оцінювання якості вітчизняних іграшок відповідно до вимог регламентів різних держав. У статті проаналізовано основні вимоги нормативних документів країн Європи, США та Канади щодо експорту дитячих іграшок. Встановлено, що стандарти сертифікації іграшок значно різняться залежно від регіону. Найбільш жорсткими є стандарти США та Великобританії. Основним документом, що регулює безпеку іграшок у ЄС, є Директива 2009/48/ЄС з безпеки іграшок у Європейському Союзі. Директива встановлює критерії безпеки, яким повинні відповідати іграшки, перш ніж вони можуть бути реалізовані в ЄС. Іграшки також повинні відповідати будь-якому іншому законодавству ЄС, що застосовується до них. Відповідність вимогам Директиви дає право на отримання знаку CE, наявність якого є обов'язковою вимогою для розміщення товару на європейському ринку. Основним стандартом за замовчуванням, якому повинні відповідати всі іграшки, які експортуються в країни ЄС, є стандарт безпеки іграшок EN71. Проте існують окремі вимоги щодо певних небезпечних елементів (важких металів), металевих елементів, визначення міграційної здатності складників, наявності ароматизаторів, барвників, особливих ризиків під час використання іграшок. Визначено, що основною вимогою під час експорту є забезпечення відстежування всього логістичного ланцюга. Так, виробники повинні ідентифікувати свої іграшки, використовуючи тип, партію, серійний номер чи номер моделі та зазначати на іграшці своє ім'я, зареєстроване торговельне найменування або зареєстровану торгову марку та контактну адресу. Також розглянуто вимоги щодо маркування іграшок. Аналіз цих нормативних вимог сприятиме кращому налагодженню експортної діяльності вітчизняних виробників іграшок.

Ключові слова: технічне регулювання, експорт, безпечність, іграшки, вимоги якості, стандарт.

Peredriy O. I.,

o.peredriy@lntu.edu.ua, ORCID ID: 0000-0002-5464-2020,

Researcher ID U-8378-2017,

Ph.D., Associate Professor, Associate Professor at the Department of Commodity Studies and Expertise in Customs Business,

Lutsk National Technical University, Lutsk

Yemchenko I. V.,

irina_vladi@ukr.net, ORCID ID: 0000-0003-3514-7064,

Researcher ID G-2506-2019,

Doctor of Engineering, Professor, Head of the Department of Commodity Research and Expertise in Customs Business,

Lviv University of Trade and Economics, Lviv

TECHNICAL REGULATION OF TOYS EXPORT TO COUNTRIES OF THE EU AND THE WORLD

Abstract. Due to the wider opportunities for domestic manufacturers to enter European markets, it is necessary to consider in detail the procedure for technical regulation of export to these countries and changes in the procedure for assessing the quality of domestic toys in accordance with regulations of different countries. The article analyzes the main requirements of regulatory documents in Europe, the United States and Canada regarding the export of children's toys. It has been found that toy certification standards vary considerably depending on the region of the world. The most stringent are the standards of the United States and Great Britain. The main document regulating the safety of toys in the EU is the Directive 2009/48/EC on the safety of toys in the European Union. The Directive sets out the safety criteria that toys must meet before they can be sold in the EU countries. Toys must also comply with any other EU legislation applicable to them. Compliance with the requirements of the Directive gives the right to obtain the CE mark, the availability of which is a mandatory requirement for placing the product in the European market. The main default standard that all toys exported to the EU must meet is the EN71 toy safety standard. However, there are separate requirements for certain hazardous elements (heavy metals), metal elements, determination of the migration capacity of components, the presence of flavors, dyes, special risks when using toys. It is determined that the main requirement for export is to ensure the traceability of the entire logistics chain: manufacturers must identify their toys using type, batch, serial number or model number and indicate on the toy their name, registered trade name or registered trademark and contact address. The requirements for labeling toys are also considered. The analysis of these regulations will contribute to better regulation of export activities of domestic toy manufacturers.

Key words: technical regulation, export, safety, toys, quality requirements, standard.

JEL Classification: F15, L15, R22.

DOI: <https://doi.org/10.36477/2522-1221-2021-26-14>

Постановка проблеми. Іграшки та ігри важливі для розвитку дитини, оскільки вони беруть безпосередню участь у вихованні та формуванні її особистості. Іграшки – це неодмінний атрибут дитячої діяльності, розвиток емоційного світу без них неможливий. Вони також важливі для економіки ЄС, оскільки галузь іграшок забезпечує понад 50 000 робочих місць. Більшість цих робочих місць є на малих та середніх підприємствах (МСП). ЄС націлений на те, щоб 80 мільйонів дітей у Європі бавилися безпечно. У промисловості іграшок у ЄС працює близько 51 тис. робітників із вартістю виробництва близько 5,8 млрд. євро. 99% компаній-виробників іграшок у ЄС складають МСП, на них припадає 61% зайнятості в іграшковій галузі ЄС; Китай є найбільшим світовим експортером іграшок із понад 86% світового експорту, ЄС є другим, маючи 4,6%; здійснюється експорт іграшок ЄС на суму близько €50 млн. у Китай (порівняно з €25 млн. на п'ять років раніше) і близько € 280 млн. у США; обсяг торгівлі іграшками між країнами ЄС становить близько 4,2 млрд. євро [1].

Українські виробники поступово нарощують обсяги експорту своєї продукції. Сумарний обсяг експорту дитячих іграшок можна розглянути на рис. 1.

Зростання експорту перш за все пояснюється політичною ситуацією, що склалася в Україні за останніх два роки, адже основним імпортером українських дитячих іграшок довгий час була Російська Федерація, а з 2014 року виникла гостра необхідність зміни країн експортування.

Щоби проаналізувати стан зовнішньої торгівлі дитячими іграшками (інші іграшки; моделі зменшеного розміру; головоломки), доцільно розглянути діяльність між Україною та її основними закордонними партнерами у цій сфері (рис. 2) [2].

Половину всіх експортованих дитячих іграшок Україна поставляє до Російської Федерації. Однак, як уже було зазначено, обсяги експорту в цю країну з кожним роком знижуються. Так, у 2019 році порівняно з 2018 роком цей показник знизився в середньому на 40%. Експорт дитячих іграшок до Республіки Польща теж має тенденцію до падіння. Стабільними залишаються обсяги експорту до Словаччини та Республіки Молдова. Імпортерами українських дитячих іграшок також є Канада, Білорусь, Чехія.

У зв'язку з ширшими можливостями виходу вітчизняних виробників на європейські ринки постає питання широкого розгляду процедури технічного регулювання експорту в ці країни та внесення змін у процедури оцінювання якості

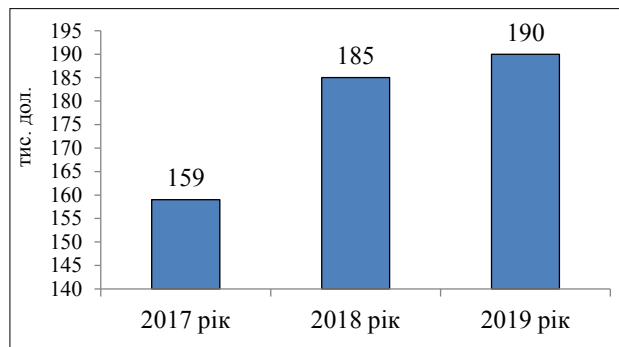

Рис. 1. Динаміка сумарного обсягу експорту дитячих іграшок вітчизняного виробництва за 2017–2019 роки

вітчизняних іграшок відповідно до вимог директив Євросоюзу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання якості та безпечності дитячих іграшок широко висвітлюються у науковій літературі. Зокрема, достатньо повно розглянуто питання щодо класифікації іграшок у працях Е. Іванової та К. Поліщук; проблема правового регулювання безпеки іграшок висвітлена О. Шуміло. Багато праць товарознавців, таких як О. Смірнова, О. Передрій, присвячено психолого-педагогічній експертизі та емоційній безпеці. Достатньо повно висвітлено питання визначення шкідливих домішок у матеріалах для виготовлення іграшок. Дослідженням світового та українського ринків дитячих товарів (зокрема, іграшок) займалися іноземні та вітчизняні науковці [3; 4]. Всі вони відзначають специфіку формування асортиментної пропозиції на ринку іграшок із урахуванням уподобань дітей. Процедура митного оформлення іграшок в окре-

мих працях науковців не розглядається. Під час вивчення цієї проблеми варто послуговуватися працями таких авторів, як Т. Мельник, С. Терещенко, І. Матвійчук, у яких звертається увага на зниження митних ставок під час вступу України в СОТ, визначаються переваги та недоліки такого членства. Практично відсутні напрацювання щодо сертифікації іграшок під час здійснення експортно-імпорتنих операцій. Значна кількість праць присвячена співставленню нормативних вимог щодо безпеки іграшок у США та країнах ЄС. Дослідження Rahmah Ismail та Wan Amir Azlan виявляє ключові особливості кожної юрисдикції, а також помітні подібності та відмінності з точки зору нормативних актів, застосування стандартів безпеки, таких як ISO 8124, ASTM F963 та EN 71. Крім того, були зіставлені дві конкуруючі системи оцінювання безпечності іграшок, а саме ЗРА за підтримки США та Системи декларації відповідності постачальника (SDOC), прийнятої в ЄС. У результаті дослідження встановлено, що системи оцінювання безпечності іграшок США значно продуктивніші та об'єктивніші порівняно з системами ЄС [5–7].

Постановка завдання. Метою статті є визначення особливостей технічного регулювання експорту дитячих іграшок, його відмінностей у різних країнах.

Об'єктом дослідження є методи нетарифного регулювання експорту дитячих іграшок. Загальний підхід до визначення змісту й структури роботи ґрунтується на основі методу системного аналізу. Для підбиття окремих підсумків у роботі використано методи аналізу та синтезу, індукції та дедукції, абстрагування та групування.

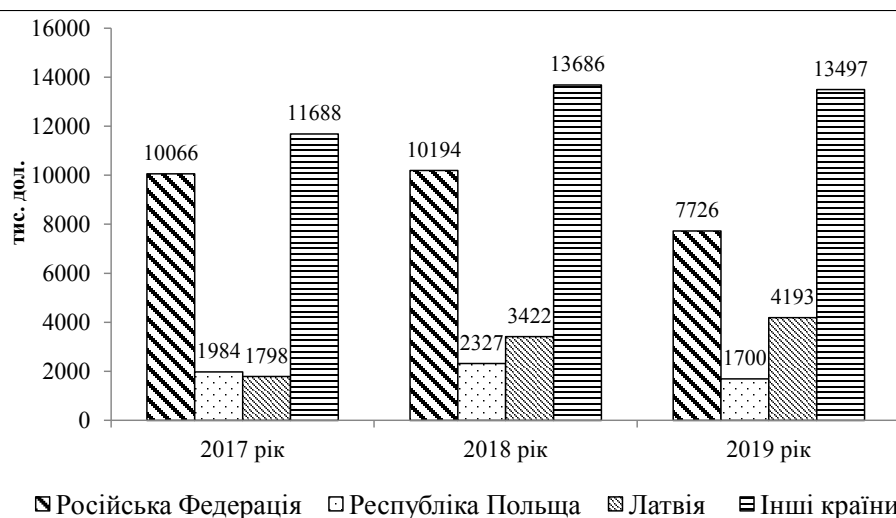

Рис. 2. Обсяг експорту дитячих іграшок (9503 за УКТЗЕД) за основними країнами-контрагентами у 2017–2019 роках [2]

Виклад основного матеріалу дослідження.

Під час організації експорту дитячих іграшок необхідно перш за все вирішити питання реалізації (у роздрібній торговельній мережі чи оптом). Як не дивно, в цих двох випадках митне оформлення та технічне регулювання будуть здійснюватися різними методами та засобами. Всі дитячі товари, які представлені для роздрібною торгівлі в країнах Європи, США та Канаді, потребують сертифікаційних досліджень відповідно до вимог країни експортування. Ці дослідження та отримання сертифікату повинен провести або виробник, або експортер як оператор ринку. У разі оптової торгівлі такі зобов'язання бере на себе байер країни експортування.

Імпорттери можуть розміщувати на ринку лише іграшки, що відповідають вимогам безпеки. Імпорттер повинен виконати такі дії [8]:

– переконатися, що виробник виконав процедуру оцінювання відповідності іграшки основним вимогам безпеки;

– переконатися, що виробник склав технічну документацію, яка засвідчує, що іграшка відповідає основним вимогам безпеки;

– оформити Декларацію відповідності ЄС, у якій продемонстроване виконання основних вимог безпеки (укладаючи цей документ, виробник бере на себе відповідальність за відповідність іграшки вимогам безпеки);

– переконатися, що маркування CE нанесено безпосередньо на іграшку, ярлик або упаковку;

– переконатися, що іграшка супроводжується інструкціями та інформацією про безпеку та несе необхідні попередження.

Стандарти сертифікації іграшок різняться залежно від регіону, наприклад, у ЄС та США. Як правило, слід проводити деякі базові тести в лабораторіях, які визначені нормативними актами тієї чи іншої країни.

У США необхідно пройти тести ASTM, які включають такі складники:

– механічні/фізичні випробування: ASTM F963-1;

– випробування на займистість: ASTM F963-2;

– хімічне випробування (8 видів важких металів): ASTM F963-3.

Також обов'язковими етапами є проходження таких сертифікаційних досліджень та отримання сертифікату на відповідність стандартам CPSIA (Закон про поліпшення безпеки споживчих товарів):

– тест на свинець та фталати;

– тест маркування.

Варто відзначити, що у США окремі вимоги щодо іграшок мають штати Пенсильванія та Міннесота.

Впродовж останніх двох років значно зріс експорт іграшок до Канади. Законодавство цієї країни є не менш жорстким стосовно їх безпеки. Вимоги до іграшок регулюються стандартами CCPSA. Для отримання дозволу на продаж іграшок необхідно пройти такі випробування:

1) фізико-механічні випробування: CCPSA SOR 2011-17-1;

2) випробування на горіння: CCPSA SOR 2011-17-2;

3) хімічні випробування (5 видів важких металів): CCPSA SOR 2011-17-3;

4) випробування на вміст свинцю та ртуті.

Окрім специфічного сертифікаційного випробування для іграшок, також необхідно пройти випробування на відповідність загальному положенню Закону про безпеку споживчих товарів Канади (SOR/2011-17).

Причому варто відзначити, що сертифікація США та Канади не є взаємовизнаною, адже в кожній із цих країн необхідно пройти окрему процедуру технічного регулювання.

У країнах Європи нормативні вимоги до іграшок дещо м'якші, окрім Великобританії, яка вимагає наявності власних сертифікатів, що засвідчують безпеку іграшки. Основним документом, що регулює безпеку іграшок у ЄС, є Директива 2009/48/ЄС із безпеки іграшок в Європейському Союзі [9]. Документ установлює критерії безпеки, яким повинні відповідати іграшки, перш ніж вони можуть бути реалізовані в ЄС. Іграшки також повинні відповідати будь-якому іншому законодавству ЄС, що застосовується до них. Основні вимоги безпеки охоплюють таке:

– загальні ризики (здоров'я та безпека дітей, а також інших людей, таких як батьки або особи, що виховують дитину);

– особливі ризики (фізичні та механічні, займистість, хімічні, електричні, гігієнічні та радіоактивні ризики).

Директива безпеки іграшок 2009/48/ЄС, яка замінила колишню директиву 88/378/ЄС, містить адаптовані вимоги до технологічного розвитку та раніше невідомих питань безпеки й встановлює більш жорсткі вимоги до хімічних речовин.

1) Хімічні речовини, канцерогени, мутагени (так звані речовини CMR) більше не допускаються до доступних частин іграшок за межі концентрації, встановлені Положенням про класифікацію, маркування та упаковку речовин

та сумішей, або якщо вони не вважаються безпечними після суворой наукової оцінки.

2) Заборонено до використання у процесі виробництва іграшок 19 так званих важких елементів, зокрема ртуті і кадмію.

3) Заборонено до використання 55 алергенних ароматів. Однак із них 11 можуть бути використані в певних іграшках за умови, що вони зазначені на етикетці та відповідають додатковим вимогам.

Крім того, пункт 13 встановлює обмеження для 19 металевих елементів у іграшкових матеріалах. Додаток С передбачає конкретні граничні значення хімічних речовин у іграшках для дітей до 36 місяців та в іграшках для дітей будь-якого віку, якщо такі іграшки призначені для розміщення у ротовій порожнині.

Відповідно до положень, перелічених у Додатку XVII до Регламенту (ЄС) 1907/2006, основними хімічними речовинами, групами речовин або сумішами, які заборонені в іграшках, є такі:

- бензол в іграшках або частинах іграшок;
- креозот;
- азодії, які можуть виділяти один або більше ароматичних амінів, перерахованих у Додатку 8 Директиви про іграшки, у текстильних або шкіряних іграшках та іграшках, які включають текстильний або шкіряний одяг;
- фталати:
 - біс (2-етилгексил) фталат (DEHP), дибутилфталат (DBP) та бензилбутилфталат (BBP);
 - ді-ізононіл-фталат (DINP), ді-ізодецилфталат (DIDP) та ді-н-октил-фталат (DNOP) у іграшках, які діти можуть покласти до рота;
 - рідкі речовини або суміші, які вважаються небезпечними згідно з Директивою 1999/45/ЄС або Регламентом (ЄС) 1272/2008, в іграх або будь-яких виробках, призначених для використання як такі, навіть із декоративними аспектами;
 - поліциклічні ароматичні вуглеводні сполуки [10].

Європейське хімічне агентство (ECHA) управляє процесами реєстрації, оцінювання, дозволу й обмеження хімічних речовин і координує їх задля забезпечення узгодженості в управлінні хімічними речовинами в країнах ЄС.

Відповідність вимогам Директиви дає право на отримання знаку CE, який є обов'язковою вимогою, що позначає відповідність усім чинним директивам. Деякі предмети спеціально виключені з цього законодавства, а саме ювелірні вироби для дітей, різдвяні прикраси та спортив-

ний інвентар. Офіційні вказівки щодо класифікації іграшок у ЄС надані Комісією ЄС. Якщо товари не класифікуються як іграшки, вони все ще регулюватимуться Загальною директивою про безпеку продукції. Директива про безпеку іграшок враховує вимоги гармонізованих загальноєвропейських стандартів щодо фізико-механічних властивостей, горючості, хімічних властивостей та електричних властивостей, але деякі основні аспекти безпеки директив не регулюються стандартами безпеки, наприклад, це стосується гігієни та радіоактивності. Директива про безпеку іграшок (та наступні правила держав-членів) також вимагає застосовувати найближчі національні чи міжнародні стандарти, коли стандарт не зазначений у Директиві. Цей пункт тлумачення присутній для того, щоб забезпечити безпеку нових та інноваційних іграшок перед тим, як їх розмістити на ринку.

Стандарт безпеки EN71 узгоджений ЄС як прийнятий за замовчуванням, якому повинні відповідати іграшки. Якщо іграшка виявляється небезпечною (порушення одного із зазначених стандартів або з явним ризиком травмування, не зазначеного у стандартах), то виробник (або перший імпортер до ЄС цієї товарної одиниці) вважається винним у правопорушенні згідно з Положеннями про іграшки (або еквівалентним законодавством держави ЄС). Принцип належної ретельності (згідно з яким виробник стверджує, що було вжито всіх розумних заходів для забезпечення безпеки споживача щодо іграшки) виробник може використовувати, щоб уникнути переслідування, штрафу та можливого позбавлення волі. Небезпечна іграшка вилучається з ринку ЄС, при цьому органи всіх держав-членів отримують повідомлення за допомогою системи оповіщення RAPEX.

В ЄС безпека іграшок регулюється стандартами EN71 таким чином:

- фізичні та інституційні показники: EN71-1;
- продуктивність горіння: EN71-2;
- хімічні показники (19 видів важких металів): EN71-3.

Пройшовши три випробування EN71, виробник може отримати знак CE, що життєво важливо, оскільки це символ відповідності європейським стандартам охорони здоров'я, безпеки та довкілля.

Зауважимо, що нова Директива про безпеку іграшок 2009/48/ЄС (TSD) вимагає низки оцінок безпеки, зокрема оцінки хімічної безпеки (CSA). Основні вимоги до іграшок, які заявлені до доступу на ринки ЄС, наведено нижче.

1) Обмеження використання певних хімічних речовин. Так, заборонено або суворо обмежено розміщення на ринку ЄС іграшок, що містять певні хімічні речовини, групи речовин або сумішей, задля захисту здоров'я людей та навколишнього середовища.

2) Відповідність технічним стандартам на іграшки. Так, загальні вимоги безпеки передбачають, що іграшки повинні бути спроектовані та виготовлені таким чином, щоб вони не загрожували безпеці та здоров'ю користувачів або третіх осіб, коли вони використовуються за призначенням чи передбачувано, враховуючи поведінку дітей. Конкретні вимоги безпеки включені в Додаток II Директиви та охоплюють фізичні й механічні властивості, займистість, хімічні властивості, електричні властивості, гігієну та радіоактивність, пов'язані з конструкцією або складом іграшки. Виробники, уповноважені представники, імпортери та дистриб'ютори несуть відповідальність за відповідність іграшок їх відповідній ролі в ланцюзі поставок.

3) Простежуваність усього логістичного ланцюга. Так, виробники повинні ідентифікувати свої іграшки, використовуючи тип, партію, серійний номер чи номер моделі та зазначаючи на іграшці своє ім'я, зареєстроване торговельне найменування або зареєстровану торгову марку та контактну адресу. Якщо це неможливо, інформація повинна міститися на упаковці або супровідному документі. Якщо імпортери розміщують іграшку на ринку, вони також повинні зазначити своє ім'я, зареєстроване торгове найменування або зареєстровану торгову марку та контактну адресу.

4) Наявність попереджень. Так, загальні попередження, що визначають обмеження користувача, повинні надаватися разом з іграшкою, коли це доцільно для безпечного використання. Крім того, певні категорії іграшок, перелічені у частині В Додатку V Директиви про іграшки, повинні мати конкретні попередження; виробник має позначати попередження чітко видимими, легко розбірливими, зрозумілими та точними способами. Попередженням повинно передувати слово «попередження» з позначенням на іграшці, наклеєній етикетці або упаковці. За необхідності в інструкції також слід включити попередження. На своїй території держава-член може передбачити, що попередження повинні бути написані мовою або мовами, що легко зрозумілі споживачам.

5) Маркування. Так, на всіх іграшках, що продаються в ЄС, повинно бути нанесене маркування CE, яке наклеюється видимо, розбірливо та незмінно на іграшку, ярлик або упаковку. Це символізує

декларацію виробника про відповідність продукту основним вимогам, викладеним у Директиві. У Великобританії до продажу допускаються лише іграшки, які пройшли перевірку в лабораторіях Британської асоціації іграшок та хобі (ВТНА) і мають відповідне маркування – «Знак Лева».

Обов'язковими елементами маркування іграшок є логотип клієнта; вебсайт; місце виготовлення або країна походження товару; дата виробництва; номер виробництва (рахунок-фактура); склад; позначка «Нові матеріали» у разі використання наноматеріалів; назва та адреса імпортера або дистриб'ютора; знаки щодо догляду за іграшкою; вікове обмеження (3+, 0+); перелік отриманих сертифікатів.

Іноді на маркування необхідно наносити конкретні попередження щодо мінімального або максимального віку дитини. За необхідності вони також повинні містити здібності або характеристики, необхідні користувачеві для безпечного використання іграшки (наприклад, здатність дитини сидіти без допомоги, максимальна й мінімальна вага, необхідність нагляду під час користування іграшкою).

Якщо розмір або характер іграшки не дають змогу розмістити ідентифікаційний елемент та інформацію виробника, виробник повинен розмістити необхідну інформацію на упаковці або в документі, що супроводжує іграшку. Важливо відзначити, що адреса, за якою можна зв'язатися з виробником, повинна бути вуличною адресою або поштою (вебсайт не розглядається як адреса контактної особи). Якщо імпортер розміщує на ринку іграшку, ім'я імпортера, зареєстроване торгове найменування/торгова марка та єдиний пункт контактної адреси також повинні бути включені у маркування іграшки або, якщо це неможливо, на її упаковці або в документі, що супроводжує іграшку.

Коли іграшка розміщується на ринку, виробник повинен скласти декларацію ЄС про відповідність (DoC), чим засвідчує та несе відповідальність за відповідність основним вимогам TSD 2009 року. Виробник або уповноважений представник з ЄС має зберігати DoC протягом десяти (10) років після випуску іграшки на ринок. Документ повинен перекладатися мовами, яких вимагає держава, на ринку якої розміщується іграшка. Документ має зазначити, що вимоги безпеки TSD 2009 року було виконано та продемонстровано. Варто зазначити, що імпортер також повинен зберігати копію документації виробника DoC впродовж десяти (10) років після випуску іграшки на ринок.

Висновки і перспективи подальших досліджень у цьому напрямі. Як відомо, основною перешкодою для торгівлі з ЄС є не імпорتنі тарифи, а технічні бар'єри. Система технічного регулювання ЄС вважається найбільш ефективним та успішним прикладом усунення технічних бар'єрів у торгівлі. Основні вимоги щодо безпеки та якості продукції наведені у технічних регламентах ЄС і є обов'язковими, окремі стандарти є добровільними. У цьому разі відповідність продукції одному з уніфікованих стандартів ЄС (розробленому в межах технічних регламентів) розглядається як загальна відповідність основним вимогам, які передбачені технічними регламентами. Контроль за дотриманням технічних регламентів здійснюється за допомогою нагляду за ринком, а не за контролем виробничого процесу. Регламент Ради Європейського Союзу № 765 встановлює загальні процедури та умови розміщення продукції на внутрішньому ринку ЄС, проведення оцінювання та сертифікації відповідності, а також механізми нагляду за ринком. Усунення технічних бар'єрів у торгівлі є важливою передумовою ефективної діяльності зони вільної торгівлі між Україною та ЄС, що сприятиме зростанню українського експорту товарів із високою доданою вартістю не лише до ЄС, але й до інших країн. Коригування технічних регламентів та впровадження єдиних європейських стандартів забезпечать високу якість та безпеку продукції для покупців, покращать конкурентоспроможність української продукції та відкриють нові ринки для експортерів для сприяння розвитку інноваційних галузей.

ЛІТЕРАТУРА:

1. The EU Toy Industry – The Economy of Child's Play. URL: https://ec.europa.eu/growth/sectors/toys_en.
2. Зовнішня торгівля України із зазначенням основних країн-контрагентів. URL: <http://sfs.gov.ua/ms/f3> (дата звернення: 15.10.2019).
3. Смирнова Е. Игрушки детей Европы. *Психологическая наука и образование*. 2010. № 5. С. 143.
4. Маранчак М. Toy Story: ринок іграшок України в цифрах, фактах і графіках. URL: <https://rau.ua/новини/rynok-igrushek-ukrainy-v-tsifrah> (дата звернення: 17.09.2020).
5. Gryniewicz-Bylina B. Life as the factor of toys safety. *Management and Production Engineering Review*. 2012. Vol. 3. P. 18–27.
6. Rahmah Ismail, Wan Amir Azlan The Approach to Safety of Children's Toys in United States and European Union: A Comparative Study. *Academic Journal of Interdisciplinary Studies*. 2020. № 9 (1): 126. January.
7. Si MakSI MakH. K. Lau An implementation of toy safety assessment model. *Conference: 2014 IEEE*

Symposium on Product Compliance Engineering (ISPCE). 2014. May.

8. Toy Safety in the EU. URL: https://ec.europa.eu/growth/sectors/toys/safety_en (дата звернення: 21.09.2020).

9. Directive 2009/48/EC of the European parliament and of the council of 18 June 2009 of safety toys. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32009L0048> (дата звернення: 11.10.2020).

10. Regulation on Classification, Labelling and Packaging of substances and mixtures. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:02008R1272-20180301>.

11. Guidance on Toy Safety. URL: https://ec.europa.eu/growth/sectors/toys/safety/guidance_en.

REFERENCES:

1. The EU Toy Industry – The Economy of Child's Play, available at: https://ec.europa.eu/growth/sectors/toys_en.
2. Zovnishnia torhivlia Ukrainy iz zaznachenniam osnovnykh krain-kontrahentiv, available at: <http://sfs.gov.ua/ms/f3>.
3. Smirnova, E. (2010), Igrushki detej Evropy, *Psichologicheskaja nauka i obrazovanie*, № 5, p. 143.
4. Maranchak M. Toy Story: rynek ihrashok Ukrainy v tsyfrakh, faktakh i hrafikakh, available at: <https://rau.ua/novyni/rynok-igrushek-ukrainy-v-tsifrah>.
5. Gryniewicz-Bylina B. (2012), Life as the factor of toys safety, *Management and Production Engineering Review*, Volume 3, pp. 18–27.
6. Rahmah Ismail, Wan Amir Azlan (2020), The Approach to Safety of Children's Toys in United States and European Union: A Comparative Study, *Academic Journal of Interdisciplinary Studies* 9 (1): 126, January 2020.
7. Si MakSI MakH. K. Lau (2014), An implementation of toy safety assessment model, *Conference: 2014 IEEE Symposium on Product Compliance Engineering (ISPCE)*, May 2014.
8. Toy Safety in the EU, available at: https://ec.europa.eu/growth/sectors/toys/safety_en.
9. Directive 2009/48/EC of the European parliament and of the council of 18 June 2009 of safety toys, available at: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32009L0048>.
10. Regulation on Classification, Labelling and Packaging of substances and mixtures, available at: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:02008R1272-20180301>.
11. Guidance on Toy Safety, available at: https://ec.europa.eu/growth/sectors/toys/safety/guidance_en.

Стаття надійшла до редакції 11.05.2021